731/05

Den 12. september 2005 blev i sag nr. 65.769:

xxxxx xxxxxxxxx
xxx xxxxxxxxxxx xxxx xxxxx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Europæiske Rejseforsikring A/S
Frederiksberg Alle 3
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har rejseforsikring i Europæiske Rejseforsikring A/S, klager over størrelsen af den af selskabet ydede erstatning.

Det fremgår af sagen, at klageren under rejse til Australien i 1997 pådrog sig en skade på højre knæ, da han under flyrejsen rammes af en servicevogn, der af en stewardesse køres ned gennem midtergangen. Rejsen indbefattede rundrejse i Australien og New Zealand af én måneds varighed og inkluderede mange destinationer.

Selskabet har ved skrivelse af 2/2 2005 til nævnet anført:

> "Til dækning under rejsen har klageren tegnet en ferierejse-forsikring med betingelser 1001.
>
> Skadelidte gennemfører rejsen uden at rette henvendelse til Europæiske eller vor vagtcentral.
>
> Af skemaet fremgår flere klagepunkter. I punkt 2.: *Hvad vil De konkret opnå hos selskabet* anfører klageren et krav om yderligere erstatning for tab af erhvervsevne.

2. 65.769

Under den tegnede ferierejseforsikring er der dækning for varigt mén som følge af et ulykkestilfælde. Der er ingen dækning for tab af erhvervsevne. Klageren har ved gentagende telefonsamtaler fået dette oplyst. Ligeledes er dette oplyst også til klagerens daværende advokat. Advokaten har efterfølgende trukket sig ud af sagen.

Afslag på dækning af krav for tab af erhvervsevne må således fastholdes.

I sin sagsfremstilling anfører klageren, at han ikke har modtaget erstatningsrejse.

I de dagældende forsikringsbetingelser anføres under punkterne 10.2.1.1 og 10.2.1.2:

Det er en betingelse for Europæiskes erstatningspligt, at forsikredes rejse og ophold bliver ødelagt som følge af, at:

- *forsikrede er hospitalsindlagt i mindst halvdelen af rejsens varighed og policens løbetid på grund af egen akut sygdom eller tilskadekomst*

- *behandlende læge har ordineret sengeleje for forsikrede i halvdelen af rejsens planlagte varighed og policens løbetid på grund af egen akut sygdom eller tilskadekomst*

Sikrede har ikke søgt læge under rejsen. Efter hjemkomst indhenter klageren erklæring fra overlæge H.S.. I erklæring anføres, at der ikke forelå indikation for sengeleje under rejsen.

Afgørelse vedrørende kravet om erstatningsrejse er fremsendt den 15. maj 1998 og fastholdt den 24. juni 2004, idet der ikke forelå lægeordineret sengeleje under rejsen. Kravet er nu forældet. Overfor klageren, har vi per telefon fastholdt afgørelse uden tilbud om revurdering.

Senest har sagen været genoptaget, da sikrede mente, at skaden siden sidste vurdering var væsentlig forværret. I forbindelse med afgørelse af méngrad i 1999 er klageren tilkendt en godtgørelse svarende til otte procent af forsikringssummen.

Efter at have indhentet yderligere lægeligt fra behandlende læge tilbydes skadelidte at få foretaget en endelig vurdering af ménet i Arbejdsskadestyrelsen, hvilket han ikke ønsker. Klageren foretrækker, at der indhentes endnu en speciallægeerklæring, hvorefter skaden afgøres, inden der foretages en alloplastik (udskiftning) i højre knæ.

Efter klagerens ønske indhentes speciallægeerklæring fra klinikchef E.L. Af erklæringen fremgår, at skadelidte i 1997 har modtaget godtgørelse svarende til otte procent for tidligere skade på samme knæ i forbindelse med færdselsuheld, hvor klageren havde stødt højre knæ mod instrumentbrættet i sin bil. Europæiske bærer ikke risikoen i denne skade. I sagens bilag findes en police, hvor Codan i police udstedt den 19. juni 1998 undtager lidelser i højre knæ.

Sagens bilag har sammen med den senest indhentede speciallægeerklæring været forelagt Europæiskes speciallægekonsulent. Speciallægekonsulenten vurderer, at knæskaden - efter skaden Europæiske bærer risiko i - har udløst et samlet mén på fem procent.

I forbindelse med nærværende klage har vi fra speciallægekonsulenten indhentet en redegørelse for den vurdering, der er foretaget i sagen. I redegørelsen konkluderes:

Det må efter det foreliggende antages, at knæpåkørslen, i flyet har forårsaget en brusklæsion på den udvendige lårbenskno af højre knæ, selvom en sådan dog også er en typisk instrumentbrætsskade.

Det er i hele forløbet bemærket, at patienten er hjulbenet i begge knæ, men at dette er mest udtalt i højre side. Det bemærkes også, at der under forløbet udvikler sig slidgigt i begge knæs indvendige ledkamre - værst på højre side.

Dette er typisk for slidgigt og endnu mere, når der i forvejen er hjulben. At højre er værst, er overensstemmende med, at dette knæ angives at have været udsat for en menisklæsion i det indvendige ledkammer (færdselsuheld inden forsikringens ikraft-træden).

Hvis højre knæ skulle have været væsentlig ringere end venstre siden november 1997, ville det have været at forvente, at der var betydeligt muskelsvind i højre lår og underben. Imidlertid udgør svindet på begge positioner kun 1/2 centimeter mere end på venstre side.

At forskellen ikke er større kan skyldes, at skaden ikke udgør et væsentligt moment, dette modsiges dog af patientens symptomangivelser. Den anden mulighed er, at begge knæ er tilnærmelsesvis lige lidende.

At der kan være en vis tendens til slidgigt i benene, kan i nogen grad understøttes af, at der tillige ved klinikchef E.L.'s undersøgelse påvises hallus rigidus, stive store-tæer, på begge fødder. Dette kan være en fodboldskade - speciallæge K.J. angiver i erklæring dateret den 5. oktober 1998, at patienten tidligere har spillet fodbold og dyrket atletik; dog ikke i de senere år.

I øvrigt anfører klinikchef E.L. som alternativ diagnose, at det kan dreje sig om, at flyskaden betyder en forværring af forudgående mulig meniskskade.

Der er således i alt ydet erstatning på 16 procent for to skader på højre knæ, hvoraf den sidste specifikt tager sigte på brusklæsionen opstået under flyrejse og denne læsions følger.

På baggrund af lægekonsulenten vurdering skal vi fastholde, at der som følge af skaden, for hvilken Europæiske bærer risikoen, ikke kan udbetales yderligere."

Hertil har klageren ved skrivelse af 10/2 2005 til nævnet bl.a. anført:

"Opholdet i New Zealand og Australien er på ca. 1 måned. Der rejses med bus og fly, og der er nyt hotel næsten hver eneste dag. Bussen holder uden for hotellet kl. ca. 7-8 hver morgen. Der køres ca. 600-700 km dagligt, hvor jeg sidder på den samme plads i bussen uden at kunne deltage i oplevelser af nogen art. Ved ankomst til nyt hotel hver aften kl. 18-19 må jeg derefter på grund af hævelser ligge på sengen med mit dårlige ben hvilende på en stol i fodenden som vist på stillbilledet.

Her morgen siger rejselederen 'god morgen' og spørger til mit ben. Svaret er, at jeg har ondt i mit knæ og må humpe rundt, så godt jeg kan. Da jeg desværre ikke taler engelsk, er rejselederen min eneste hjælp her i Australien. Denne foretager sig intet.
…
Man har afvist sagen fra Europæiske på grundlag af, at der intet senge/sygeleje var, og at der ikke i flyet ved ulykken blev gjort anskrig. Da der periodevis har været ro i benet, har jeg undladt at søge læge før nu. Da jeg ikke er glad for en operation og ikke har haft synderlig ondt i benet, er jeg således først gået til læge nu, hvor smerterne er så store, at en operation er nødvendig. Det havde været lettere, om rejselederen havde været mig behjælpelig, og om Europæiske havde sendt mig til undersøgelse efter hjemkomsten fra Australien."

I erklæring dateret den 26/5 1998 og udfærdiget af R. C., speciallæge i ortopædkirurgi, hedder det bl.a.:

"Det kan oplyses, at en skade som den ovennævnte pt. pådrog sig i højre knæ, primært bør behandles med roligt regime med aktive bevægelser af knæet, idet brusk- og ledbåndsskader reagerer negativt på immobilisation.
Det ville således være ukorrekt, at ordinere sengeleje til en pt. med ovennævnte skade, men derimod roligt regime med let og ikke for meget gang."

I speciallægeerklæring af 3/3 1998 udfærdiget af H. S., speciallæge i ortopædkirurgi, hedder det bl.a.:

"<u>Konklusion</u>
Pt. pådrog sig en svær kontusion af den infrapatellare sene samt den nedre pol af patella med underliggende bruskskade. Opheling af en sådan skade kan nemt tage

fra 6 måneder til 3/4 år. Nogen bedring over de sidste 3 måneder har indfundet sig, men pt. har fortsat en del smerter og går haltende.

Patientens skade krævede under opholdet i Australien ingen form for lægeordineret sengeleje."

I erklæring af 10/6 2004 udfærdiget af speciallæge E. L., dr. med., hedder det bl.a.:

"På dette tidspunkt blev der konstateret en udtalt arthrose i højre knæ, med total ophævet medial ledspalte og også i mindre grad forandringer i laterale ledkammer.

Der er således en klar forværring af de tidligere sete forandringer efter patientens traume i slutningen af 1990'erne."

Af speciallægeerklæring dateret den 13/12 2004 udfærdiget af ovennævnte læge fremgår bl.a.:

"4. juli 1999 faldt patienten 8 trin ned ad trappe og vred på det højre knæ.

Var på Bispebjerg Hospital skadestue for dette.

Ved undersøgelsen fandtes der varusfejlstilling af knæet, som skønnedes habitue.

Ingen ansamling. Kunne bevæge 0 til 60 grader. Svær ømhed ved forsøg på rotation.

Røntgen af knæ viste ingen fraktur, men nogen arthrose svarende til mediale ledkammer og femoropatellarled."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"10.2.1 **Det er en betingelse for Europæiskes erstatningspligt, at forsikredes rejse og ophold bliver ødelagt som følge af, at**

10.2.1.1 forsikrede er hospitalsindlagt i mindst halvdelen af rejsens varighed og policens løbetid på grund af egen akut sygdom eller tilskadekomst omfattet af dækning …

10.2.1.2 behandlende læge har ordineret sengeleje for forsikrede i halvdelen af rejsens planlagte varighed og policens løbetid på grund af egen akut sygdom eller tilskadekomst …"

Nævnet udtaler:
Nævnet finder, at der ikke foreligger dokumentation for lægeordineret sengeleje i mere end halvdelen af rejseperioden. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet ikke anser forsikringsbetingelsernes krav til erstatningsrejse for opfyldt.

Klageren har ikke ønsket spørgsmålet om størrelsen af den méngrad, der er en direkte følge af ulykken i november 1997, indbragt for Arbejdsskadestyrelsen. Herefter, og idet nævnet ikke finder det godtgjort, at klageren i forbindelse med påkørslen under flyrejsen pådrog sig en méngrad på mere end 5 %,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann